

UVODNA RIJEČ

Novi (dvo)broj Vjesnika bibliotekara Hrvatske donosi radove i izlaganja, pozvana, plenarna i prijavljena te dokumente 39. skupštine Hrvatskoga knjižničarskoga društva *Knjižnice – od misije do strategije*, Split 2014. Sadržaj stoga obuhvaća široki raspon tema i promišljanja vezanih uz teoriju i praksu hrvatskoga knjižničarstva i knjižničarstva općenito vezano uza sve vrste knjižnica te je podijeljen u nekoliko cjelina. U prvoj su cjelini članci i prikazi inozemne prakse.

Na samom je početku plenarno izlaganje – rad *Knjižnice na putu od poslanja do strategije : osvrt na hrvatske prilike* (autorica Daniela Živković) u kojemu autorica ističe kako je politika prema knjizi i knjižnicama sastavni dio kulturnih, znanstvenih i obrazovnih politika pojedinih naroda te kako se knjižnice pretvaraju u hibridne, a potom i digitalne s gledišta knjižničara, korisnika i javnosti općenito. Autorica je odabrala četiri pitanja važna za hrvatske knjižnice – digitalizaciju, izgradnju repozitorija, nabavu elektroničke građe te stručno obrazovanje i usavršavanje, a zaključno rad donosi i smjernice. Slijedi nekoliko radova koji se bave pitanjima strateškoga planiranja u knjižnicama. Rad *Strateško planiranje projekata vezanih za specifične djelatnosti muzejske knjižnice – Knjižnica Tehničkog muzeja u Zagrebu* autorice Kristine Kalanj upoznaje čitatelja s programskim aktivnostima i manifestacijama ove Knjižnice, koje su dio njezine strategije razvoja i predstavljanja javnosti. Autorice Alemka Belan-Simić i Ivančica Đukec Kero u radu *Strateško planiranje i javnozagovaračke aktivnosti Knjižnica Grada Zagreba* i Katarina Todorčev Hlača u radu *Strategija razvoja središnjih knjižnica nacionalnih manjina unutar mreže narodnih knjižnica* govore o strateškom planiranju aktivnosti narodnih knjižnica s gledišta javnog zagovaranja te uspostave i razvoja zbirke građe za nacionalne manjine pri narodnim knjižnicama.

O pravu autora na naknadu za javnu posudbu (PLR) i njegovom uvođenju u Hrvatskoj, govori rad *Implementacija prava na naknadu za javnu posudbu u Hrvatskoj* (autori Dunja Marija Gabriel, Tomislav Milković i Jelica Leščić) – rad opisuje razvoj uspostave sustava za evidenciju posudbi H-A-Na u sklopu zadaća Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu – od projekta preko testne do provedbene faze razvoja sustava te govori o stalnom radu na njegovoj doradi. Autori Marko Orešković, Tamara Krajna i Jelena Bolkovac u radu *Aplikacije otvorenog koda za korištenje u knjižnicama* pišu o programima

otvorenog koda koji se koriste u knjižnicama kao što su VuFind, Evergreen, SubjectPlus, ePrints i drugi. Multikulturalnost i suradnja knjižnica temeljem poslanja narodne knjižnice tema je rada *Multikulturalnost – most koji spaja knjižnice* autorica Romane Horvat i Irene Ivković. Čitanje i kampanje za poticanje čitanja trajna su zadaća narodnih knjižnica i tema rada *Nacionalna kampanja "Čitaj mi!" – primjer partnerstva i usklađenosti* udruga autorica Kristine Čunović i Alke Stropnik, a o županijskim knjižničnim sustavima govori rad autorica Ljiljane Črnjar i Milke Šupraha Perišić *Od mreže knjižnica prema knjižničnom sustavu Primorsko-goranske županije*. Knjižnični korisnici i njihovo zadovoljstvo korištenjem knjižnica i knjižničnih usluga tema je rada autora Jasne Kovačević i Radovana Vrane *Pogled na knjižnične usluge iz perspektive korisnika* koji se temelji na provedenom istraživanju korisnika jedne narodne knjižnice.

Međuknjižnična je posudba važan element knjižnične djelatnosti i suradnje knjižnica na polju zajedničkog korištenja izvora te je i tema rada *SEND 2.0 – sustav elektroničke nabave dokumenata* autora Sofije Konjević i Bojana Macana. Obrada knjižnične građe u nacionalnoj i narodnim knjižnicama, posebice katalogizacija i srodna pitanja, predmetom je nekoliko radova. Autorice Ana Knežević Cerovski i Petra Pancirov pišu o obradi knjižnične građe vezano uz Normativnu bazu NSK danas, a autori Kluk Giunio, Diana Polanski i Milka Šupraha Perišić u radu *Kooperativna katalogizacija u knjižničnom sustavu ZaKi u praksi mreže knjižnica* raspravljaju pitanja vezana uz katalogizaciju građe u narodnim knjižnicama; a mrežni je katalog tema rada *Nove usluge mrežnog kataloga kao oslonac razvoja i poboljšanja kvalitete usluga u knjižnicama* autora Ivana Jelića. Pokretnim knjižnicama, važnim vidom usluge narodnih knjižnica, bavi se rad *Pokretne knjižnice kao dio knjižnične mreže narodnih knjižnica u Hrvatskoj : stanje i razvojni planovi* autorica Ive Pezer i Ljiljane Vugrinec.

O stručnim knjižničarskim društvima, nacionalnom i regionalnima, govori nekoliko radova. Autorice Edita Bačić, Mihaela Kovačić i Žana Siminiasi-Violić govore o splitskom knjižničarskom društvu u radu *Društvo knjižničara u Splitu : što smo bili i kamo idemo?*, a o obrazovnoj ulozi nakladničke djelatnosti Hrvatskoga knjižničarskog društva govori rad Ivane Hebrang Grčić pod naslovom *Uloga nakladničke djelatnosti Hrvatskoga knjižničarskog društva u obrazovanju knjižničara*. Autorice Tea Čonč, Nives Franić i Alka Stropnik bave se jednim od izdanja – HKD Novostima u radu *Informirati, educirati, povezivati : HKD Novosti kroz rad uredništva 2012.-2014. godine*.

Nekoliko radova prikazi su prakse jedne narodne knjižnice – rad *TEDxKoprivnicaLibrary – velike ideje u malom gradu* autora Petra Lukačića i rad *Inovativnost u knjižnicama – primjer prakse Knjižnice i čitaonice “Fran Galović” Koprivnica*. O akcijama u koje su uključene knjižnice, govori rad Vesne Stričević-Šolić *Cycling for libraries – Glas za knjižnice*.

Inozemna iskustva obuhvaćaju dva rada koji su prikaz prakse Gradske knjižnice u Subotici: rad *“Čitam i skitam” – kviz za poticanje čitalačkih navika kao suvremeni pristup korisnicima Dječjeg odjela Gradske knjižnice Subotica* autorice Bernadice Ivanković i rad *Novi pristup u radu s učenicima srednjih škola* autorice Ivone Vojnić Hajduk.

Sljedeća cjelina donosi dokumente 39. skupštine Hrvatskoga knjižničarskog društva, Split listopad 2014., a obuhvaća izvješća za prethodno razdoblje 2012.-2014. kako slijedi: izvješće o radu Hrvatskoga knjižničarskog društva (Marijana Mišetić), Stručnoga odbora (Tamara Krajna) te o radu uredništava izdanja HKD-a (urednici pojedinih izdanja / nizova izdanja). Poseban je dio ove cjeline izvješće o održanim radionicama (Edita Bačić i Blaženka Peradenić-Kotur). Zapisnik i zaključci 39. skupštine (Zagorka Majstorović, Andreja Tominac i Nevra Raos) zatvaraju ovu tematsku cjelinu.

Cjelina Osobne vijesti obuhvaća podatke o višim stručnim i znanstvenim zvanjima u knjižničarstvu, diplomiranim studentima knjižničarstva na sveučilištima u Osijeku, Zadru i Zagrebu, o položenim stručnim ispitima te o dobitnicima priznanja za doprinos knjižničarstvu – *Kukuljevićeve povelje* i *Nagrade Eva Verona*, kao i bilješke o umirovljenim knjižničnim djelatnicama koje su dale zamjetan doprinos knjižničarskoj struci u svojim knjižnicama i hrvatskoj knjižničarskoj zajednici u cijelosti.

Za nadati se da će, iako zamjetnoga opsega i zaista raznovrsnoga sadržaja, ovaj broj Vjesnika bibliotekara Hrvatske privući pozornost hrvatske knjižničarske zajednice te da će ovdje predstavljeni radovi biti izvor podataka, ali i polazište za daljnja istraživanja pojedinih tema.

Jelica Leščić